

Sygn. akt: I C 178/15 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy w Nysie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Remigiusz Drzewiecki
Protokolant:	stażysta Anna Jakubiszyn

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2015 r. na rozprawie w N.

sprawy z powództwa (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P.

przeciwko M. H.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego M. H. na rzecz strony powodowej (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P. kwotę 1.344,02 zł (jeden tysiąc trzysta czterdzieści cztery złote dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 28 listopada 2014 r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

III. zasądza od pozwanego M. H. na rzecz strony powodowej (...) Finanse spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w P. kwotę 21,30 zł (dwadzieścia jeden złotych trzydzieści groszy) tytułem zwrotu poniesionych kosztów procesu,

IV. wyrokowi nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w P. pozwie wniesionym 28 listopada 2014 r. (uzupełnionym pismem z dnia 13.03.2015 r. k. 9-12) wniosła o zasądzenie od pozwanego M. H. kwoty 1.892,91 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa wskazała, że zawarła z pozwanym w dniu 13 października 2012 r. umowę pożyczki nr (...), której przedmiotem było udzielenie pożyczki oraz świadczenie usługi obsługi pożyczki w domu pozwanego, w wysokości: pożyczka 1.748,25 zł plus oprocentowanie w wysokości 155,16 zł oraz koszt usługi obsługi pożyczki w domu klienta w wysokości 1.035,63 zł. Łącznie zobowiązanie wynosiło 2.939,04 zł. Pozwany był obowiązany do spłaty kwot określonych w powyższej umowie w 52 tygodniowych równych ratach, każda w wysokości 56,52 zł. Termin wymagalności umowy upłynął dnia 12 października 2013 r. Z powodu opóźnień w spłatach, powód naliczył pozwanemu odsetki za opóźnienie w wysokości 353,99 zł - zgodnie z postanowieniami umowy o pożyczkę odsetki za opóźnienie naliczane są w wysokości odsetek maksymalnych tj. nieprzekraczającej w stosunku rocznym

czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Do dnia wniesienia pozwu pozwany spłacił 1.400,12 zł, w tym 1.358,36 zł z tytułu pożyczki, a 41,76 zł z tytułu odsetek za opóźnienie. Wartość naliczonych i niespłaconych na dzień sporządzenia pozwu odsetek za opóźnienie w wysokości 312,23 zł powód doliczył do wymagalnej należności z tytułu umowy o pożyczkę wynoszącej 1.580,68 zł. Suma tych kwot stanowi wartość przedmiotu sporu dochodzoną pozwem. Z uwagi na brak spłaty zadłużenia powód dnia 29.08.2014 r. skierował do pozwanego pismo, w którym wypowiedział wyżej wskazaną umowę obejmującą pożyczkę oraz usługę obsługi pożyczki w domu, wzywając jednocześnie do spłaty pozostałej kwoty zadłużenia. Do chwili wniesienia pozwu pozwany nie spłacił kwoty zadłużenia.

Strona powodowa wskazała też w uzasadnieniu pozwu, że w dniu 10 stycznia 2014 r. (...) Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo – akcyjna w P. na zasadzie kontynuacji wyrażonej w art. 553 § 1 k.s.h. przekształcona została w (...) Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Spółkę komandytową w P..

Pozwany M. H. prawidłowo wezwany na rozprawę dnia 6 maja 2015 r. nie stawiał się na nią i nie złożył pisemnej odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 13 października 2012 r. pozwany M. H. zawarł z (...) Finanse spółką z ograniczoną odpowiedzialnością Spółką komandytowo – akcyjną w P. umowę pożyczki nr (...), zgodnie z którą miał otrzymać do wypłaty kwotę 1.500 zł.

Pozwany zgodnie z tą umową był zobowiązany zwrócić (...) Finanse spółce z ograniczoną odpowiedzialnością Spółce komandytowo – akcyjnej w P. kwotę 1.500 zł z tytułu pożyczki. Ponadto zobowiązał się zwrócić stronie powodowej kwotę 165 zł tytułem składki ubezpieczeniowej, kwotę 83,25 zł tytułem opłaty przygotowawczej oraz odsetki w wysokości 17 % w stosunku rocznym, czyli kwotę 155,16 zł. Jednocześnie zadeklarował chęć skorzystania z usługi obsługi pożyczki w domu i zgodził się uiścić z tego tytułu kwotę 1.035,63 zł. Zgodnie z umową pożyczkodawca był zobowiązany wobec pożyczkobiorcy do odbioru spłaty rat pożyczki w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy. Łącznie na podstawie tej umowy pozwany obowiązany był do spłaty na rzecz strony powodowej kwoty 2.939,04 zł

Dowód: umowa pożyczki k. 13- 14

Pozwany M. H. spłacił z tytułu powyższej umowy jedynie kwotę 1.400,12 zł.

Dowód: fakt bezsporny.

Pismem z dnia 29 sierpnia 2014 r. (...) Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa w P. wypowiedziała pozwanemu umowę pożyczki nr (...) z dnia 13.10.2012 r. W piśmie wypowiadającym umowę wezwała również pozwanego do zapłaty należności z tytułu udzielonej pożyczki w łącznej kwocie 1.837,56 zł (z tego kwoty 1.580,68 zł z tytułu należności głównej, a kwoty 256,88 zł z tytułu odsetek należnych za opóźnienie w spłatach rat naliczonych na dzień 29.08.2014 r.) w terminie 30 dni od doręczenia wypowiedzenia pod rygorem wszczęcia postępowania sądowego i egzekucyjnego.

Pozwany nie odebrał powyższego pisma. Wysłane na adres pozwanego wskazany w umowie pożyczki było dwukrotnie awizowane: dnia 9 września 2014 r. oraz 17 września 2014 r.

Dowód: wypowiedzenie z dnia 29 sierpnia 2014 r. wraz z potwierdzeniem odbioru k. 15.

Na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 10 grudnia 2013 r. (...) Finanse spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo - akcyjna w P. przekształcona została w (...) Finanse spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Spółkę komandytową w P..

Dowód: informacja z KRS dotycząca (...) Finanse Spółka z o. o. spółka komandytowa z siedzibą w P. k. 16-20.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się na dowodach z dokumentów przedłożonych przez stronę powodową, a które nie były kwestionowane przez stronę pozwaną.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowi przepis art. 720 k.c., który stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

W przedmiotowej sprawie pozwany zawarł z poprzednikiem prawnym strony powodowej umowę pożyczki z dnia 13 października 2012 r. w której doprecyzowano wysokość pożyczki i sposób spłaty. Pozwany nie spłacił całości pożyczki w wyznaczonym terminie, więc stronie powodowej należy się jej zwrot.

Natomiast Sąd uznał, iż nie należy się stronie powodowej część kwoty z tytułu opłaty za skorzystanie z usługi obsługi pożyczki w domu.

Zdaniem Sądu strona powodowa nie może żądać całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, w przypadku, gdy pożyczka nie jest spłacana. Realizacja usługi obsługi pożyczki w domu polega zgodnie z umową z dnia 13 października 2012 r. na tym, że pożyczkodawca miał odbierać poszczególne raty pożyczki w domu pozwanego. W niniejszej sprawie pozwany zaprzestał terminowych spłat, co stało się przyczyną wypowiedzenia umowy. Pracownik strony powodowej nie przychodził już po dalsze raty (nie zostało to wykazane przez stronę powodową).

Żądanie opłaty za obsługę pożyczki w domu, w sytuacji, gdy taka obsługa nie ma miejsca, jest zdaniem Sądu sprzeczne z postanowieniami przepisów art. 385¹ k.c. Przepis § 1 wyżej wskazanego artykułu stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Norma prawna zawarta w przepisie kolejnego paragrafu stanowi, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Z kolei przepis art. 385¹ § 3 k.c. stanowi, że nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Natomiast przepis kolejnego paragrafu stanowi, że ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje. Zgodnie z przepisem art. 385² k.c. oceny zgodności postanowienia umowy z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny. Zdaniem Sądu skonstruowanie zapisu umowy w ten sposób, iż w przypadku niespłacania pożyczki przez pożyczkobiorcę i braku kosztów związanych z koniecznością obsługi pożyczki w domu, pożyczkodawca w dalszym ciągu jest uprawniony do żądania całości opłaty za obsługę pożyczki w domu, jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i nakłada obowiązek zapłaty przez konsumenta za świadczenie, którego nie otrzymał.

Ponadto, jeżeli opłata za obsługę pożyczki w domu miałyby być zupełnie oderwana od kosztów ponoszonych przez pożyczkodawcę, należałoby mieć na względzie, iż taki zapis zmierza do obejścia przepisów o odsetkach maksymalnych. Zgodnie z przepisem art. 359 § 2¹ k.c., maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Tym samym przedmiotowa opłata w oderwaniu od kosztów samej usługi, stawałaby się ukrytą opłatą przygotowawczą, bądź też ukrytymi, wyższymi niż maksymalne, odsetkami od sumy pożyczonego kapitału. Postanowienie takie, jako zmierzające do obejścia prawa byłoby nieważne na mocy przepisu art. 58 § 1 k.c.

Tym samym stronie powodowej należało się wynagrodzenie jedynie za faktyczne wizyty w miejscu zamieszkania pozwanego.

Strona powodowa nie wskazała jakichkolwiek dowodów na okoliczność liczby wizyt w domu pozwanego zgodnej z harmonogramem spłat.

Ustalając stan faktyczny, Sąd miał na względzie regulację przepisu art. 6 k.c., zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (ciężar dowodu), a nadto przepis art. 3 k.p.c., wedle którego strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.

Rzeczą Sądu nie jest zatem zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Wobec powyższego, Sąd przyjął jedyny pewny miernik liczby wizyt pracowników strony powodowej u pozwanej, mianowicie procentowy stosunek kwoty uiszczonego świadczenia do całości należnej kwoty. Należy mieć na względzie, iż pozwany był zobowiązany do zapłaty kwoty 2.939,04 zł, a uiszczył kwotę 1.400,12 zł, czyli 47 % należnej kwoty. Tym samym stronie powodowej należna była jedynie kwota 486,74 zł stanowiąca 47 % kwoty 1.035,63 zł będącej całością opłaty za obsługę pożyczki w domu. Tym samym od dochodzonego świadczenia, czyli kwoty 1.892,91 zł należało odjąć pozostałą kwotę za obsługę pożyczki w domu w kwocie 548,89 zł, która była nienależna. W rezultacie pozostała do zapłaty kwota 1.344,02 zł i taką kwotę Sąd zasądził na rzecz strony powodowej.

Orzeczenie o odsetkach uzasadnia przepis art. 481 § 1 k.c. Stanowi on bowiem, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wysokość odsetek reguluje przepis art. 481 § 2 k.c., który stanowi, że jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. W przedmiotowej sprawie strona powodowa domagała się odsetek od dnia wytoczenia powództwa i od tej daty Sąd zasądził odsetki ustawowe.

W pozostałej części Sąd powództwo oddalił.

Ponieważ pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew, ani nie stawił się na rozprawie, Sąd zgodnie z przepisem art. 339 § 1 k.p.c. wydał wyrok zaoczny.

Orzeczenie o rygorze natychmiastowej wykonalności uzasadnia z kolei przepis art. 333 § 1 punkt 3 k.p.c., który nakazuje, w przypadku wydania wyroku zaocznego, nadać rygor natychmiastowej wykonalności.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. Sąd dokonał stosunkowego rozdzielenia kosztów w częściach odpowiadających częściom, w jakich każda ze stron utrzymała się ze swoim roszczeniem w niniejszym postępowaniu. Na rzecz strony powodowej zasądzone zostało roszczenie w wysokości 71 % tego, czego się domagała. Poniesione przez stronę powodową koszty to jedynie koszt opłaty sądowej w kwocie 30 zł. 71 % z tej kwoty to 21,30 zł. Pozwany nie poniósł żadnych kosztów. Od pozwanego na rzecz strony powodowej zasądzono więc kwotę 76 zł tytułem części kosztów postępowania.